

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“
PROJEKTO**

(TAP NR. 17-1165(2); TAP-17-1166(2); TAP-17-1167(2))

2017-10-19 Nr. NV-2656

Vilnius

Projektų rengėjas: Energetikos ministerija.

Projektų tikslas: Užtikrinti skaidrią ir objektyvią šilumos supirkimo (gaminimo) procedūrą, paskatinti konkurenciją tarp pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų, proporcingai padalyti pastoviąsias šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudas tarp šilumos vartotojų, nustatyti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų perskaičiavimo periodiškumą savivaldybėse.

Dabartinė situacija:

Šilumos tiekėjo teisės organizuoti šilumos supirkimą iš nepriklausomų šilumos gamintojų praktikoje kelia nemažai diskusijų. Šilumos tiekėjai superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų pagamintą šilumą vadovaudamiesi VKEK nustatyta šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarka ir sąlygomis, tai yra tiekėjai patys nustato galutinį iš nepriklausomo šilumos gamintojo superkamos šilumos prognozuojamą kiekį, todėl galimai vienašališkai ir subjektyviai nustato šilumos supirkimo sąlygas.

Nepriklausomi šilumos gamintojai, kontrolės ar priklausomybės santykiais susiję su šilumos tiekėjais, dėl galiojančių kainodaros principų išimčių gali piktnaudžiauti savo padėtimi prekiaujant šilumos tiekimo veiklai reikalinga šilumos energija. Remiantis Šilumos ūkio įstatymu, esant pagrįstam nepriklausomo šilumos gamintojo, kuris vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, sudarantį daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio, prašymui, VKEK turi teisę priimti motyvuotą sprendimą jam netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros.

Dėl Šilumos ūkio įstatyme nustatytų draudimų sumažėjo konkurencija tarp pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų. Šilumos ūkio įstatyme nustatytas draudimas kuro gamintojams ir tiekėjams bei šilumos tiekėjams, teikiantiems šilumą namui, būti atitinkamo namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojais.

Dėl galimybės, įsirengus mišrią pastato šildymo sistemą, už šildymo paslaugas mokėti pasirinkus vienanarę šilumos kainą nukenčia kiti šilumos vartotojai, kuriems paskirstomos nepadengtos pastoviosios su šildymu susijusios išlaidos. Vis daugiau šilumos vartotojų įsirengia mišrias šildymo sistemas (dalį šilumos gamina patys), bet pagal dabartinį reglamentavimą už centralizuotai pateiktą šilumą jie gali atsikaityti vienanare šilumos kaina ir taip sumokėti gerokai mažesnę šilumos ūkio infrastruktūrai išlaikyti reikalingą dalį. Dėl to nukenčia kiti šilumos vartotojai, kuriems paskirstomos nepadengtos pastoviosios su šildymu susijusios išlaidos.

Įstatyminiu lygmeniu savivaldybėms nėra nustatyta daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų perskaičiavimo periodiškumo pareiga. Pagal Šilumos ūkio įstatymo nuostatas savivaldybių tarybos nustato daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalius tarifus, tačiau įstatyminiu lygmeniu savivaldybėms nėra nustatyta tarifų perskaičiavimo periodiškumo pareiga.

Projektų esmė:

Įstatymų pakeitimo projektais siūloma:

Siekiant užtikrinti skaidrią ir objektyvią šilumos supirkimo (gaminimo) procedūrą:

- Nustatyti, kad šiluma būtų perkama energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamo šilumos aukciono būdu bei įtvirtinti šilumos tiekėjų teisę dalyvauti šilumos aukcionuose ir teikti pasiūlymus dėl šilumos gamybos turimuose gamybos įrenginiuose;
- Nustatyti, kad bendri šilumos gamybos kainodaros principai būtų taikomi ir tuo atveju, kuomet nepriklausomas šilumos gamintojas kontrolės ar priklausomybės santykiais yra susijęs su šilumos tiekėju ar nepriklausomų šilumos gamintojų grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio.

Siekiant paskatinti konkurenciją tarp pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrėtojų:

- Kuro gamintojui ir (ar) tiekėjui bei šilumos tiekėjui netaikyti draudimo būti to namo, kuriam tiekia šilumą, šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrėtoju.

Siekiant proporcingai padalyti pastoviąsias šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudas tarp šilumos vartotojų:

- Nustatyti pareigą šilumos vartotojams, įsirengusiems mišrią pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą, taikyti dvinarę šilumos kainą.

Siekiant nustatyti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų perskaičiavimo periodiškumą:

- Nustatyti terminus, kada savivaldybių tarybos privalo peržiūrėti daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalius tarifus.

Derinimas: lieka nesuderintos šios esminės pastabos:

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastaba dėl galimai pažeidžiamo konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo (keičiamo įstatymo 101 str. 4 dalyje nustatoma prioriteto eilė, suskirstanti ūkio subjektus į tam tikrą eiliškumą priklausomai nuo to, kokius gamybos įrenginius jie valdo);
 - Konkurencijos tarybos ir Ūkio ministerijos esminės pastabos dėl šilumos supirkimo aukciono organizavimo paslaugas teisiančio subjekto parinkimo būdo – skyrimo be atrankos;
 - Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos – dėl kainodaros;
- Taip pat neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos, AB „Šiaulių energijos“, AB „Panevėžio energijos“, Būsto valdymo ir priežiūros rūmų pastabas.

Atitikimas Vyriausybės programai:

Įstatymų projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas, kuriose numatyta siekti konkurencingumo ir rinkos principų užtikrinimo energetikoje.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Atsižvelgiant į nesuderintas pastabas, siūlytina įstatymų projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.
2. Taip pat, atsižvelgiant į nepriklausomų šilumos gamintojų koncentracijos tendencijas, bei siekiant Šilumos ūkio įstatyme įtvirtintų veiksmingos ir pagrįstos konkurencijos šilumos ūkyje, užtikrinant šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis tikslų, siūlytina apsvarstyti galimybę peržiūrėti galiojančio Šilumos ūkio įstatymo 10 str. nuostatą dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo nepriklausomiems šilumos gamintojams ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupei, kurie vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. 8 706 64 715, faks. 8 706 64 820, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-10-10 Nr. (19.1-19)3- 1965

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2, 10, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė, suderino ir pakartotinai teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu teikiami Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai (toliau – Įstatymų projektai), kuriais nustatoma, kad šiluma bus gaminama ir (ar) superkama energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamo šilumos aukciono būdu. Įtvirtinta šilumos tiekėjų teisė dalyvauti šilumos aukcionuose ir teikti pasiūlymus dėl šilumos gamybos turimuose gamybos įrenginiuose. Nustatoma, kad bendri šilumos gamybos kainodaros principai bus taikomi ir tuo atveju, kuomet nepriklausomas šilumos gamintojas kartu su šilumos tiekėju priklauso susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą arba nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą, grupė vienoje aprūpinimo šiluma sistemoje pagamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio. Kuro gamintojui ir (ar) tiekėjui bei šilumos tiekėjui, sudariusiam su Energetikos ministerija susitarimą dėl energijos sutaupymo ir diegiančiam naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones šilumos vartotojams, nebus taikomas Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje numatytas draudimas būti to namo šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtoju. Taip pat nustatoma pareiga šilumos vartotojams, įsirengusiems mišrią (kombinuotą) pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą, taikyti dvinarę šilumos kainą ir aiškūs terminai, kada savivaldybių tarybos privalo peržiūrėti daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalius tarifus.

Įstatymų projektai neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų ir atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektams įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektai Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka 2017 m. balandžio 5 d. (TAIS Nr. 15-13798(2)) buvo teikti viešajam derinimui su suinteresuotaisiais subjektais, 2017 m. birželio 15 d. (TAIS Nr. 17-7635) su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, 2017 m. rugpjūčio 16 d. (TAIS Nr. 17-7635(2)) su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ir patobulinti atsižvelgiant į derinimo metu ir pasitarime su suinteresuotomis institucijomis gautas pastabas ir pasiūlymus. Pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertintos pridedamoje derinimo pažymoje. Įstatymų projektuose įtvirtinamos naujos sąvokos 2017 m. birželio 16 d. svarstyty Valstybinės lietuvių kalbos komisijos posėdyje, joms pritarta, tačiau po Teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktų pastabų sąvokos šiuo metu derinamos pakartotinai.

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Šilumos ūkio ir energijos efektyvumo skyrius (skyriaus vedėja Dovilė Kapačinskaitė, tel. 8 706 64847, el. p. dovile.kapacinskaite@enmin.lt), tiesioginis rengėjas – skyriaus vyriausiasis specialistas Saulius Kubilius (tel. 8 706 64 993, el. p. saulius.kubilius@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

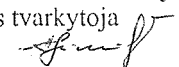
1. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas, 4 lapai.
2. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
6. Pažyma dėl suinteresuotų institucijų pateiktų pastabų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų derinimo, 12 lapų.
7. Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų aiškinamasis raštas, 5 lapai.
8. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2017-10-05

S. Kubilius, 8 706 64 993, el. p. saulius.kubilius@enmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20
IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS
ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2, 10, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti energetikos ministrą Žygimantą Vaičiūną, o jam negalint dalyvauti – energetikos viceministrą Vidmantą Macevičių atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

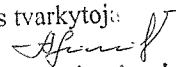
2017-10-10

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

Ramunė Mikalauskienė

10171006

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė

2017-10-05

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20 IR 32
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2,
10, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Remdamiesi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Šilumos ūkio įstatymas) 10 straipsnio 1 dalimi, šilumos tiekėjai superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų pagamintą šilumą, vadovaudamiesi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarka ir sąlygomis, t. y. tiekėjai patys nustato galutinį iš nepriklausomo šilumos gamintojo superkamos šilumos prognozuojamą kiekį. Šilumos ūkio įstatyme nustatyto reguliavimo sąlygota šilumos tiekėjo diskrecija praktikoje kelia nemažai ginčų dėl išimtinės šilumos tiekėjo teisės organizuoti šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų procedūrą, t. y. vertinant gamintojų pateiktus šilumos supirkimo pasiūlymus ir prognozuojant superkamos šilumos kiekius. Be to, tokia prerogatyva dažnai lemia ir tai, kad šilumos tiekėjai *ex officio*, t. y. vienašališkai ir subjektyviai nustato šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų sąlygas.

Atsižvelgiant į tai, Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – ŠŪĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – EIRĮ projektas) siekiama nustatyti objektyvią nepriklausomų šilumos gamintojų pagamintos šilumos supirkimo procedūrą ir didinti skaidrumą šilumos tiekėjams vykdant valstybės reguliuojamą veiklą, detaliau atskleidžiant veiklos vykdymo sąlygas ir aplinkybes. ŠŪĮ projekte toliau įtvirtinamas mažiausių sąnaudų šilumos ūkyje tikslas, tačiau, kuomet du ar daugiau šilumos aukciono dalyvių šilumos supirkimo aukcione pateikia vienodas parduodamos šilumos kainas, atsižvelgiant į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 25 straipsnį ir Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programą, ŠŪĮ projektu taip pat nustatoma prioritetų eilė.

ŠŪĮ projekto rengimą taip pat paskatino poreikis užtikrinti, kad nepriklausomi šilumos gamintojai, kontrolės ar priklausomybės santykiais susiję su šilumos tiekėjais, veikdami tokioje grupėje nepiktnaudžiautų savo padėtimi ir nenaudotų nesąžiningų veiklos metodų prekiaudami šilumos tiekimo veiklai reikalinga šilumos energija. ŠŪĮ projektu siekiama nustatyti sąlygas, kurioms esant nepriklausomam šilumos gamintojui būtų privalomai taikomi bendri šilumos gamybos kainodaros principai. Siekiant užtikrinti lygybę ir sąžiningą konkurenciją tarp šilumos gamintojų ir griežtinant nustatomą reguliavimą, siūloma atsisakyti išimčių dėl privalomų šilumos gamybos kainodaros principų netaikymo ir nustatyti aiškų pagamintos šilumos kiekį, kurį pasiekus taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara.

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas draudžia asmenims, kurių ūkinė veikla apima kuro ruošą ir (ar) tiekimą (toliau – Kuro gamintojai ir tiekėjai), ir didžiųjų miestų šilumos tiekėjams daugiabučiuose pastatuose, kuriems jie tiekia šilumos energiją, būti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojais (toliau – Prižiūrėtojai). Siekiant didinti konkurenciją tarp Prižiūrėtojų ir paskatinti energijos taupymo paslaugų rinkos vystymąsi, ŠŪĮ projektu siūloma panaikinti draudimą Kuro gamintojams ir tiekėjams ir įtvirtinti išimtį šilumos tiekėjams, sudariusiems su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) susitarimą dėl energijos sutaupymo ir diegiantiems pastate naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.

Taikant Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą technologinio neutralumo principą, vis daugiau šilumos vartotojų įsirengia mišrias (kombinuotas) šildymo ir (ar) karšto vandens sistemas. Tačiau šilumos vartotojas, dalį šilumos gamindamas jam priklausančiuose šilumos gamybos įrenginiuose ir išlaikydamas galimybę bet kuriuo metu pasinaudoti centralizuotais šilumos tinklais, o už centralizuotai patiektą šilumą atsiskaitydamas vienanare šilumos kaina, sumoka gerokai mažesnę šilumos ūkio infrastruktūrai išlaikyti reikalingą dalį, todėl nepadengtos pastoviosios išlaidos perskirstomos likusiems

šilumos vartotojams. ŠŪĮ projektu siūloma numatyti atvejus, kuomet šilumos vartotojui yra privalomai taikoma dvinarė šilumos kaina, taip teisingai paskirstant šilumos ūkio infrastruktūros išlaikymo kaštus.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2016 m. gruodžio 23 d. pažymoje Nr. 4D-2015/1-549 pateiktą rekomendaciją, ŠŪĮ projektu siūloma nustatyti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų perskaičiavimo periodiškumą.

Projektų tikslas – užtikrinti skaidrią ir objektyvią šilumos gaminimo ir (ar) supirkimo procedūrą, paskatinti konkurenciją tarp Prižiūrėtojų ir energijos taupymo paslaugų rinkos vystymąsi, proporcingai padalyti pastoviąsias šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudas tarp šilumos vartotojų ir nustatyti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų perskaičiavimo periodiškumą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projektų iniciatorės – Energetikos ministerija ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

Projektus parengė Energetikos ministerijos Šilumos ūkio ir energijos efektyvumo skyrius (vedėja Dovilė Kapačinskaitė, tel. 8 706 64847, el. p. dovile.kapacinskaite@enmin.lt), tiesioginis rengėjas – skyriaus vyriausiasis specialistas Saulius Kubilius (tel. 8 706 64 993, el. p. saulius.kubilius@enmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu, remdamiesi Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi, šilumos tiekėjai superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų pagamintą šilumą, vadovaudamiesi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarka ir sąlygomis, tai yra tiekėjai patys nustato iš nepriklausomo šilumos gamintojo superkamos šilumos prognozuojamą kiekį.

Remiantis Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 3 dalimi, bendri šilumos gamybos kainodaros principai yra taikomi tik tuo atveju, kai nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracinio) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojamas Europos Sąjungos finansinė parama, Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija arba elektros energijos gamybai termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse patvirtintomis viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) remtinės elektros energijos gamybos apimčių priemonėmis ar atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis arba jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio. Pagal to paties straipsnio 4 dalį, esant pagrįstam nepriklausomo šilumos gamintojo, kuris vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, sudarantį daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio, prašymui, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę priimti motyvuotą sprendimą jam netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros, jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, nedarantį reikšmingos įtakos galutinei tos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos kainai, palyginti su situacija, jeigu nepriklausomam šilumos gamintojui būtų taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara.

Pagal Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 2 dalį pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojai (eksploatuotojai) negali būti Kuro gamintojai ir tiekėjai bei šilumos tiekėjas, tiekiantis šilumą tam namui. Šis draudimas taikomas derinant Kuro gamintojų ir tiekėjų bei šilumos tiekėjo ekonominę veiklą siekiant pelno ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo pareigą siekti kuo didesnio šilumos vartojimo efektyvumo ir vartotojų išlaidų mažinimo. Tačiau, vadovaujantis Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 1 dalies 3 punktu, nuo 2016 m. teikiant pirmenybę energijos išteklių biržai įsigyjant 100 procentų biokuro ir šilumos tiekėjui sutartiniais pagrindais įsipareigojus teikti energijos taupymo paslaugas, šis draudimas tik nepagrįstai ribotų Kuro gamintojų ir tiekėjų, šilumos tiekėjų bei vartotojų teises.

Šiuo metu Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pagal šio straipsnio 5, 6

ir 7 dalyse nurodyta tvarka nustatytą vienanarę arba dvinarę kainą pasirinktinai. Todėl šilumos vartotojai, įsirengę mišrią (kombinuotą) pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą ir dalį reikalingos šilumos gamindami patys, ir toliau gali rinktis mokėti pagal vienanarę šilumos kainą ir mokėti tik pagal suvartotą šilumos kiekį.

Pagal Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 7 dalies 4 punktą savivaldybių tarybos nustato daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus, tačiau įstatyminiu lygmeniu savivaldybėms nėra nustatyta tarifų perskaičiavimo periodiškumo pareiga.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

ŠŪĮ projektu siekiama nustatyti, kad bendri šilumos gamybos kainodaros principai būtų taikomi ir tuo atveju, kuomet nepriklausomas šilumos gamintojas kartu su šilumos tiekėju priklauso susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą arba nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą, grupė vienoje aprūpinimo šiluma sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio. Tokiu būdu bus sukurtos sąlygos apsaugoti rinką nuo galimai nesąžiningų rinkoje veikiančio subjekto veiksmų priimanč sprendimus dėl šilumos, reikalingos šilumos tiekimo veiklai, pardavimo ir (ar) įsigijimo.

ŠŪĮ projektu ir EIRĮ projektu siekiama nustatyti, kad šiluma būtų gaminama ir (ar) superkama energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamo šilumos aukciono būdu. Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo procedūros valdymo perdavimas nešališkam asmeniui – energijos išteklių biržos operatoriui – užtikrins šio sektoriaus segmento veiklos skaidrumą bei teisingos ir objektyvios kainos nustatymą. Tuo siekiama apsaugoti valstybės energetikos politikos tikslus ir nacionalinio saugumo interesus, visų pirma, panaikinti sąlygas komercinę veiklą šilumos ūkio sektoriuje vykdančioms asmenims įgyti nepagrįstą konkurencinį pranašumą dėl to, kad jie disponuoja informacija apie šilumos aukcionuose pateiktą šilumos gamybos ir (ar) supirkimo kiekį ir kainą, todėl šilumos aukcioną pavedama organizuoti energijos išteklių biržos operatoriui, kuris yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamas valstybės. Taip pat siekiama mažiausiomis sąnaudomis (atlikta apklausa subjektų, galinčių sukurti šilumos aukciono duomenų valdymo ir informacinę sistemas) užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams, kadangi šiuo metu energijos išteklių biržos operatoriaus vykdomos veiklos sąnaudos yra įtraukiamos į šilumos kainą, o rengiami įstatymų pakeitimai sumažintų energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamų paslaugų savikainą, lyginant ją su tuo, jeigu šios veiklos būtų padalytos tarp kelių subjektų. Taip pat šilumos tiekėjai ir dalis nepriklausomų šilumos gamintojų yra prisijungę prie energijos išteklių biržos operatoriaus valdomos centralizuotos elektroninės prekybos sistemos, o prisijungimas prie kito subjekto sistemos tik padidintų administracinę naštą.

Be to, ŠŪĮ projektu siūloma nustatyti, kad šilumos tiekėjai turi teisę dalyvauti šilumos aukcionuose ir teikti pasiūlymus dėl šilumos gamybos turimuose gamybos įrenginiuose ir, laimėję šilumos aukcioną, atsižvelgdami į aukciono rezultatus, gaminti šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą, t. y. lygiais pagrindais konkuruoti su nepriklausomais šilumos gamintojais gaminant ir parduodant šilumos energiją.

Atsižvelgiant į tai, kad Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 1 dalies 3 punktas numato, kad nuo 2016 m., įsigyjant 100 procentų elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti reikalingo biokuro kiekio, privalu teikti pirmenybę energijos išteklių biržai, taip sumažinus galintį kilti interesų konfliktą tarp kuro gamintojų ir (ar) tiekėjų ir šilumos vartotojų, kuriems tiekama iš šio kuro pagaminta šilumos energija, ir siekiant paskatinti konkurenciją tarp Prižiūrėtojų ir energijos taupymo paslaugų rinkos vystymąsi, Kuro gamintojams ir tiekėjams bei šilumos tiekėjui, sudariusiam su Energetikos ministerija susitarimą dėl energijos sutaupymo ir diegiančiam naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones šilumos vartotojams, nebus taikomas Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje numatytas draudimas būti to namo šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtoju.

Šilumos vartotojai, įsirengę mišrią (kombinuotą) pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemą ir dalį reikalingos šilumos gamindami patys, sumažina šilumos, perkamos iš šilumos tiekėjo, kiekį, ypatingai tai pasireiškia ne šildymo sezono metu, kai šilumos poreikis ir taip nėra didelis. Tačiau šilumos tiekėjas privalo, net ir sumažėjus šilumos poreikiui, užtikrinti šilumos kokybę, nustatytą sutartimis ir atitinkančią teisės aktų reikalavimus, iki tiekimo–vartojimo ribos. Šilumos vartotojas, dalį šilumos gamindamas jam

priklausančiuose šilumos gamybos įrenginiuose ir išlaikydamas galimybę bet kuriuo metu pasinaudoti centralizuotais šilumos tinklais, o už centralizuotai patiektą šilumą atsiskaitydamas vienanare šilumos kaina, sumoka gerokai mažesnę šilumos ūkio infrastruktūros išlaikymui reikalingą dalį, todėl nepadengtos pastoviosios išlaidos perskirstomos likusiems šilumos vartotojams. Atitinkamai ŠŪĮ projektu siekiama proporcingai padalyti pastoviąsias šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudas tarp šilumos vartotojų, taip amortizuojant pastoviųjų sąnaudų kaštų padidėjimą likusiems vartotojams dėl sumažėjusios centralizuotai pagamintos šilumos suvartojimo.

Taip pat ŠŪĮ projektu nustatomi aiškūs terminai, kada savivaldybių tarybos privalo peržiūrėti daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalius tarifus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus projektus bus užtikrinta skaidri ir objektyvi šilumos gamybos ir (ar) supirkimo procedūra, paskatinta konkurencija tarp Prižiūrėtojų ir energijos taupymo paslaugų rinkos vystymasis, proporcingai padalytos pastoviosios šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudas tarp šilumos vartotojų ir nustatytas pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros maksimalių tarifų perskaičiavimo periodiškumas.

Priėmus įstatymo projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Projektas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus Projektus, bus užtikrinti aiškūs ir nediskriminaciniai šilumos ūkio sektoriuje veikiančių įmonių veiklos principai, bus skatinama konkurencija tarp Prižiūrėtojų ir sparčiau vystysis energijos taupymo paslaugų rinka, tai lems naujų darbo vietų sukūrimą, spartesnę galutinių energijos vartotojų šildymo sistemų atnaujinimą, suintensyvės statybų, paslaugų ir mokslo sektorių veikla.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Susijęs su ŠŪĮ projektu EIRĮ projektas teikiamas kartu.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštaruja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus ŠŪĮ ir EIRĮ projektus, Energetikos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 1-297 „Dėl Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimą.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turės parengti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2010 m. spalio 4 d. nutarimo Nr. O3-202 „Dėl Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimą ir pripažinti netekusiu galios Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2010 m. spalio 4 d. nutarimą Nr. O3-201 „Dėl

Nepriklausomų šilumos gamintojų pripažinimo nereguliuojamais tvarkos aprašo patvirtinimo“, taip pat energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu patvirtinti Šilumos supirkimo aukciono reglamentą.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Šilumos aukcionas“, „nepriklausomi šilumos gamintojai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas
2017-10-10

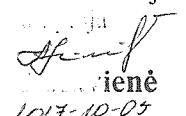
Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

Ramunė Mikalauskienė

2017-10-06

Energetikos ministerijos

k

Ramunė Mikalauskienė
2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 4 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„4. **Atliekinė šiluma** – pramonės įmonių pramoninės gamybos technologinio proceso metu nepanaudota šilumos energija.“
2. Buvusias 2 straipsnio 4–51 dalis laikyti atitinkamai 5–52 dalimis.
3. Pakeisti 2 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:
„22. **Nepriklausomas šilumos gamintojas** – asmuo, gaminantis ir parduodantis šilumą ir (ar) karštą vandenį šilumos tiekėjui.“
4. Papildyti 2 straipsnį nauja 31 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„31. **Šilumos aukcionas** – šilumos tiekėjo prognozuojamo šilumos kiekio, gaminamo turimuose šilumos gamybos įrenginiuose ir (ar) superkamo iš nepriklausomų šilumos gamintojų, nustatymo aukciono būdu sistema.“
5. Papildyti 2 straipsnį nauja 32 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„32. **Šilumos aukciono dalyvis** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka teikiantis pasiūlymus gaminti ar parduoti šilumos energiją šilumos aukcione.“
6. Papildyti 2 straipsnį nauja 33 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„33. **Šilumos aukciono duomenų valdymo sistema** – šilumos energijos gamybos ir supirkimo duomenų valdymo sistema, kuri pagal Šilumos aukciono reglamentą ir tarp šilumos aukciono dalyvių ir energijos išteklių biržos operatoriaus sudarytų šilumos aukciono duomenų valdymo sistemos naudojimo sutarčių pagrindu yra prieinama šilumos aukciono dalyviams.“
7. Papildyti 2 straipsnį nauja 34 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„34. **Šilumos aukciono informacinė sistema** – šilumos aukciono informacijos portalas, kuriame Šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka teikiama informacija yra prieinama visiems suinteresuotiems asmenims ir visuomenei.“
8. Buvusias 2 straipsnio 31–52 dalis laikyti atitinkamai 35–56 dalimis.
9. Pakeisti 2 straipsnio 38 dalį ir ją išdėstyti taip:
„38. **Šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo–pardavimo sutartis** – šilumos tiekėjo ir buitinio šilumos vartotojo ar šilumos vartotojo, vartojančio šilumą ir (ar) karštą vandenį patalpose, kuriose neįrengti atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai, sudaryta sutartis.

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Šilumos gamyba ir (ar) supirkimas

1. Šilumos tiekėjas šilumos vartotojų poreikiui patenkinti reikalingą šilumos kiekį gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, prognozuojamos šilumos kiekis, reikalingas šilumos vartotojų poreikiui patenkinti, gaminamas ir (ar) superkamas šilumos aukciono būdu. Šilumos aukciono būdu gaminama ir (ar) superkama šiluma, atitinkanti kokybės, tiekimo patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą ir tvirtina standartines šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, privalomas šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų. Valstybinė

kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustatydamą Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą, privalo atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus bei šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis.

2. Jeigu šilumos tiekėjas atsisako supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo šilumos aukcione pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskųsti tiekėjo sprendimą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai. Jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas pažeidžia Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą ir (ar) šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, šilumos tiekėjas turi teisę apskųsti nepriklausomo šilumos gamintojo veiksmus Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

3. Nepriklausomiems šilumos gamintojams yra privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka kaip ir šilumos tiekėjams, esant bent vienai iš šių sąlygų:

1) jeigu nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracinio) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojamosi Europos Sąjungos finansine parama, Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija;

2) jeigu nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagaminta elektros energija yra remiama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis;

3) jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas kartu su šilumos tiekėju priklauso susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą arba nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą, grupė vienoje aprūpinimo šiluma sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 10¹ straipsniu

Papildyti 10¹ straipsniu:

„10¹ straipsnis. Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo šilumos aukciono būdu bendrieji principai

1. Iš nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos ir (ar) šilumos tiekėjų turimais šilumos gamybos įrenginiais gaminamos šilumos kiekis nustatomas šilumos aukciono būdu, kurį organizuoja energijos išteklių biržos operatorius. Energijos išteklių biržos operatorius valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą Šilumos aukciono reglamento nustatyta tvarka. Šilumos aukciono reglamentą energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu tvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

2. Šilumos tiekėjai, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka, pateikia energijos išteklių biržos operatoriui prognozuojamą gaminti ir (ar) supirkti šilumos kiekį, reikalingą šilumos vartotojų poreikiui patenkinti, ir kitą Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše numatytą informaciją. Šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai dalyvauja energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamame šilumos aukcione ir teikia pasiūlymus dėl šilumos gamybos ir (ar) supirkimo ir, laimėję šilumos aukcioną, atsižvelgdami į aukciono rezultatus ir į šio įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas, gamina ir (ar) parduoda šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą. Trūkstantį šilumos kiekį, kuris nebuvo įsigytas šilumos aukciono būdu, šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais.

3. Vadovaujantis šilumos aukciono rezultatais, šiluma gaminama ir (ar) superkama neviršijant aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikio ir atsižvelgiant į aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, kaip numatyta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade ir Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše. Visais atvejais šiluma gaminama ir (ar)

superkama ne didesne kaina, negu šilumos tiekėjo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.

4. Gaminant ir (ar) superkant šilumą, prioritetas teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai. Jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, nustatoma ši prioritetų eilė:

1) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;

2) bendri šilumos ir elektros gamybos įrenginiai (kogeneracijos), naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;

3) šilumos gamybos įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;

4) pramonės įmonių įrenginių atliekinė šiluma;

5) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai;

6) bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai;

7) iškastinio kuro katilinės.

5. Esant vienodai siūlomai šilumos kainai ir šio straipsnio 4 dalyje numatyti prioriteto eilei, prioritetas teikiamas šilumos aukciono dalyviui, užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos ir (ar) pardavimo laikotarpį.“

4 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) negali būti šilumos tiekėjas, tiekiantis šilumą tam namui, ar fiziniai asmenys, susiję su šilumos tiekėju darbo santykiais, išskyrus, kai su darbo santykiais susiję fiziniai asmenys gyvena tame name ir patys prižiūri savo ar gyvenamo namo bendrijai priklausančius kitus namus, taip pat asmenys, kartu su šioje dalyje nurodytais asmenimis priklausančios susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia juos pastato savininkui arba daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijai, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotam asmeniui arba bendrojo naudojimo objektų administratoriui, pagal kompetenciją rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas netaikomas prižiūrint daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas pastatuose, esančiuose gyvenamojoje vietovėje, kurioje, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyvena mažiau negu 150 000 gyventojų, jeigu savivaldybės taryba nenusprendžia kitaip. Šis draudimas netaikomas šilumos tiekėjams, kurie pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymą yra sudarę su Energetikos ministerija susitarimą dėl energijos sutaupymo ir susitarimo galiojimo laikotarpiu pastate įdiegia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, ir šilumos tiekėjams, aptarnaujantiems mažiau kaip 5 000 prijungtų vartotojų arba per metus realizuojantiems mažiau negu 50 000 MWh šilumos, taip pat tais atvejais, kai atestuotas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra fizinis asmuo, kuris gyvena tame pastate.“

5 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 32 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pagal šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse nurodyta tvarka nustatytą vienanarę arba dvinarę kainą pasirinktinai. Jeigu pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistema yra mišri (kombinuota), naudojanti centralizuotai pagamintą šilumą ir alternatyvią energiją ar kuro rūšį, vartotojai už šilumos perdavimo tinklu jiems tiekiamą šilumos energiją privalo atsiskaityti pagal dvinarę šilumos kainą.“

2. Pakeisti 32 straipsnio 7 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalių tarifų nustatymo metodika – ne trumpesiam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išdėstytą Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalį ir šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2018 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išdėstyta Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2018 m. spalio 1 d.

3. Sprendimą dėl daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) sutarties sudarymo su šilumos tiekėju, kuris pagal šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje išdėstytą Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 4 dalį yra su Energetikos ministerija sudaręs susitarimą dėl energijos sutaupymo ir susitarimo galiojimo laikotarpiu įdiegia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones namui bei atlieka šio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrą (eksploataciją), priima daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai arba daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalūs tarifai, nustatyti iki šio įstatymo įsigaliojimo, galioja ne ilgiau kaip 5 metus nuo šių tarifų nustatymo dienos.

5. Lietuvos Respublikos energetikos ministras ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki 2018 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Energetikos ministras

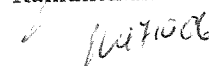

Žygimantas Vaičiūnas

2017-10-10

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

Ramunė Mikalauskienė

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniavienė

2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 4 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„**4. Atliekinė šiluma – pramonės įmonių pramoninės gamybos technologinio proceso metu nepanaudota šilumos energija.**“
2. Buvusias 2 straipsnio 4–51 dalis laikyti atitinkamai 5–52 dalimis.
3. Pakeisti 2 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:
„**22. Nepriklausomas šilumos gamintojas** – asmuo, gaminantis ir parduodantis šilumą ir (ar) karštą vandenį šilumos tiekėjui arba, turėdamas šilumos tiekimo licenciją, vartotojui.“
4. Papildyti 2 straipsnį nauja 31 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„**31. Šilumos aukcionas** – šilumos tiekėjo prognozuojamo šilumos kiekio, gaminamo turimuose šilumos gamybos įrenginiuose ir (ar) superkamo iš nepriklausomų šilumos gamintojų, nustatymo aukciono būdu sistema.“
5. Papildyti 2 straipsnį nauja 32 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„**32. Šilumos aukciono dalyvis** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka teikiantis pasiūlymus gaminti ar parduoti šilumos energiją šilumos aukcione.“
6. Papildyti 2 straipsnį nauja 33 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„**33. Šilumos aukciono duomenų valdymo sistema** – šilumos energijos gamybos ir supirkimo duomenų valdymo sistema, kuri pagal Šilumos aukciono reglamentą ir tarp šilumos aukciono dalyvių ir energijos išteklių biržos operatoriaus sudarytų šilumos aukciono duomenų valdymo sistemos naudojimo sutarčių pagrindu yra prieinama šilumos aukciono dalyviams.“
7. Papildyti 2 straipsnį nauja 34 dalimi ir ją išdėstyti taip:
„**34. Šilumos aukciono informacinė sistema** – šilumos aukciono informacijos portalas, kuriame Šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka teikiama informacija yra prieinama visiems suinteresuotiems asmenims ir visuomenei.“
8. Buvusias 2 straipsnio 31–52 dalis laikyti atitinkamai 35–56 dalimis.
9. Pakeisti 2 straipsnio 38 dalį ir ją išdėstyti taip:
„**38. Šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo-pardavimo sutartis** – sutartis tarp šilumos tiekėjo ar gamintojo ir buitinio šilumos vartotojo ar šilumos vartotojo, vartojančio šilumą ir (ar) karštą vandenį patalpose, kuriose neįrengti atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai, sudaryta sutartis.“

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**10 straipsnis. Šilumos gamyba ir (ar) supirkimas iš nepriklausomų gamintojų**

1. Šilumos tiekėjas šilumos vartotojų poreikiui patenkinti reikalingą šilumos kiekį gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, prognozuojamos šilumos kiekis, reikalingas šilumos vartotojų poreikiui patenkinti, gaminamas ir (ar) superkamas šilumos aukciono būdu. Šilumos tiekėjai šilumos aukciono būdu gaminama ir (ar) superkama iš nepriklausomų šilumos gamintojų šilumą, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, deginant atliekas, iš iškastinio kuro, šiluma, atitinkančią atitinkanti kokybės, tiekimo patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato šilumos šilumos gamybos ir (ar)

supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas bei **tvarkos ir sąlygų aprašą** ir tvirtina standartines šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, privalomas šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustatydamą šilumos **Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas tvarkos ir sąlygų aprašą**, privalo atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus bei šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis. Visais atvejais šiluma, superkama iš nepriklausomų šilumos gamintojų, negali būti brangesnė negu šilumos tiekėjo palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.

2. Jeigu šilumos tiekėjas atsisako supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo **šilumos aukcione** pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskūsti tiekėjo sprendimą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai. **Jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas pažeidžia Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą ir (ar) šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, šilumos tiekėjas turi teisę apskūsti nepriklausomo šilumos gamintojo veiksmus Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai.** Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

3. Nepriklausomiems šilumos gamintojams yra privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka kaip ir kitiems šilumos tiekėjams, **esant bent vienai iš šių sąlygų:**

1) jeigu nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracinio) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojama Europos Sąjungos finansine parama, nacionalinės **Nacionalinės** atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija;

2) jeigu nepriklausomo šilumos gamintojo nuosavybės ar kitu pagrindu valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagaminta elektros energija yra remiama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis; arba elektros energijos gamybai termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse patvirtintomis viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) remtinės elektros energijos gamybos apimčių priemonėmis ar atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis arba

3) jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas **kartu su šilumos tiekėju priklauso susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą arba nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą**, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo aprūpinimo šiluma sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio.

4. ~~Esant pagrįstam nepriklausomo šilumos gamintojo, kuris vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, sudarantį daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio, prašymui, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę priimti motyvuotą sprendimą jam netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros, jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas ar nepriklausomų šilumos gamintojų, susijusių kontrolės ar priklausomybės santykiais, grupė vienoje centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje gamina šilumos kiekį, nedarantį reikšmingos įtakos galutinei tos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos kainai, lyginant su padėtimi, jeigu nepriklausomam šilumos gamintojui būtų taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara.~~

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 10¹ straipsniu

Papildyti 10¹ straipsniu:

„10¹ straipsnis. Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo šilumos aukciono būdu bendrieji principai

1. Iš nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos ir (ar) šilumos tiekėjų turimais šilumos gamybos įrenginiais gaminamos šilumos kiekis nustatomas šilumos aukciono būdu, kurį organizuoja energijos išteklių biržos operatorius. Energijos išteklių biržos operatorius valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą. Šilumos aukciono reglamento nustatyta tvarka. Šilumos aukciono reglamentą energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu tvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

2. Šilumos tiekėjai, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka, pateikia energijos išteklių biržos operatoriui prognozuojamą gaminti ir (ar) supirkti šilumos kiekį, reikalingą šilumos vartotojų poreikiui patenkinti, ir kitą šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše numatytą informaciją. Šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai dalyvauja energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamame šilumos aukcione ir teikia pasiūlymus dėl šilumos gamybos ir (ar) supirkimo ir, laimėję šilumos aukcioną, atsižvelgdami į aukciono rezultatus ir į šio įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas, gamina ir (ar) parduoda šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą. Trūkstamą šilumos kiekį, kuris nebuvo įsigytas šilumos aukciono būdu, šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais.

3. Vadovaujantis šilumos aukciono rezultatais, šiluma gaminama ir (ar) superkama neviršijant aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikio ir atsižvelgiant į aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, kaip numatyta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade ir Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše. Visais atvejais šiluma gaminama ir (ar) superkama ne didesne kaina, negu šilumos tiekėjo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.

4. Gaminant ir (ar) superkant šilumą, prioritetą teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai. Jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, nustatoma ši prioritetų eilė:

1) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;

2) bendri šilumos ir elektros gamybos įrenginiai (kogeneracijos), naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;

3) šilumos gamybos įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;

4) pramonės įmonių įrenginių atliekinė šiluma;

5) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai;

6) bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai;

7) iškastinio kuro katilinės.

5. Esant vienodai siūlomai šilumos kainai ir šio straipsnio 4 dalyje numatytai prioriteto eilei, prioritetą teikiamas šilumos aukciono dalyviui, užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos ir (ar) pardavimo laikotarpį.“

4 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) negali būti šilumos tiekėjas, tiekiantis šilumą tam namui, ar fiziniai asmenys, susiję su šilumos tiekėju darbo santykiais, išskyrus, kai su darbo santykiais susiję fiziniai asmenys gyvena tame name ir patys prižiūri savo ar gyvenamo namo bendrijai priklausančius kitus namus, taip pat asmenys, kurių ūkinė veikla apima kuro ruošą ir (ar) tiekimą, ar asmenys, kartu su šioje dalyje nurodytais asmenimis priklausančys susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia juos pastato savininkui arba daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijai,

butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotam asmeniui arba bendrojo naudojimo objektų administratoriui, pagal kompetenciją rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas netaikomas prižiūrint daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas pastatuose, esančiuose gyvenamojoje vietovėje, kurioje, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyvena mažiau negu 150 000 gyventojų, jeigu savivaldybės taryba nenusprendžia kitaip. Šis draudimas netaikomas **šilumos tiekėjams, kurie pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymą yra sudarę su Energetikos ministerija susitarimą dėl energijos sutaupymo ir susitarimo galiojimo laikotarpiu pastate įdiegia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, ir šilumos tiekimo įmonėms tiekėjams, aptarnaujančioms aptarnaujantiems** mažiau kaip 5 000 prijungtų vartotojų, ~~arba šilumos tiekimo įmonėms, arba per metus realizuojančioms realizuojantiems~~ mažiau negu 50 000 MWh šilumos, taip pat tais atvejais, kai atestuotas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra fizinis asmuo, kuris gyvena tame pastate.“

5 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 32 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pagal šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse nurodyta tvarka nustatytą vienanarę arba dvinarę kainą pasirinktinai. **Jeigu pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistema yra mišri (kombinuota), naudojanti centralizuotai pagamintą šilumą ir alternatyvią energiją ar kuro rūšį, vartotojai už šilumos perdavimo tinklu jiems tiekiamą šilumos energiją privalo atsiskaityti pagal dvinarę šilumos kainą.**“

2. Pakeisti 32 straipsnio 7 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalių tarifų nustatymo metodika – **ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui** daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išdėstytą Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalį ir šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2018 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje išdėstyta Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2018 m. spalio 1 d.

3. Sprendimą dėl daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) sutarties sudarymo su šilumos tiekėju, kuris pagal šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje išdėstytą Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsnio 4 dalį yra su Energetikos ministerija sudaręs susitarimą dėl energijos sutaupymo ir susitarimo galiojimo laikotarpiu įdiegia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones namui bei atlieka šio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrą (eksploataciją), priima daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai arba daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalūs tarifai, nustatyti iki šio įstatymo įsigaliojimo, galioja ne ilgiau kaip 5 metus nuo šių tarifų nustatymo dienos.

5. Lietuvos Respublikos energetikos ministras ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki 2018 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas, Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas
2017-10-10

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

Ramunė Mikalauskienė
10171006

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė
2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2, 10, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas taikomas prekybai energijos ištekliais ir šilumos energija tiek, kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas (toliau – Elektros energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (toliau – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas (toliau – Šilumos ūkio įstatymas) ir (ar) kiti įstatymai, nustatantys specialiuosius reikalavimus prekybai energija ar energijos ištekliais.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – Energetikos įstatymas), Šilumos ūkio įstatyme ir kituose teisės aktuose.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„10 straipsnis. Energijos išteklių birža ir energijos išteklių biržos operatoriaus veikla“.

2. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Energijos išteklių biržos operatorius šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka administruoja energijos išteklių biržą ir organizuoja centralizuotą prekybą biokuru, gamtinėmis dujomis ir (ar) pagalbinais instrumentais energijos išteklių biržoje ir Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoja šilumos aukcionus.“

4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnio 2 dalį 10 punktu ir jį išdėstyti taip:

„10) Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoja šilumos aukcionus;“.

2. Papildyti 13 straipsnio 2 dalį 11 punktu ir jį išdėstyti taip:

„11) valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą;“.

3. Buvusį 13 straipsnio 2 dalies 10 punktą laikyti 12 punktu.

4. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) pagal kompetenciją užtikrina, kad būtų laikomasi kitų šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų prekybai energijos ištekliais ir šilumos aukcionams;“.

5. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Energijos išteklių biržos operatorius neturi teisės verstis komercine energetikos veikla, susijusia su energijos išteklių ir (ar) energijos žvalgymu, gavyba, perdirbimu, gamyba, laikymu, perdavimu, skirstymu, tiekimu, prekyba, taip pat kita reguliuojama veikla energetikos sektoriuje, nesusijusia su energijos išteklių biržos ir (ar) šilumos aukcionų administravimu ir organizavimu.“

5 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Energijos išteklių biržos operatoriaus pajamas sudaro energijos išteklių biržos dalyvių ir šilumos aukcionų dalyvių, teikiančių pasiūlymus parduoti šilumos energiją, įmokos už energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamas paslaugas. Energijos išteklių biržos operatorius rengia ir, suderinęs su Komisija, tvirtina energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamų paslaugų įkainius, taikomus energijos išteklių biržos dalyviams ir šilumos aukcionų dalyviams.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Pasibaigus finansiniams metams, energijos išteklių biržos operatorius privalo pateikti Komisijai finansinių ataskaitų rinkinį, kuriame būtų aiškiai atskirtos energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudos ir pajamos, gautos iš energijos išteklių biržos dalyvių ir šilumos aukcionų dalyvių įmokų už suteiktas paslaugas, ir papildomai gautos pajamos. Įvertinusi energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudų ir gautų pajamų santykį, Komisija gali pareikalauti peržiūrėti energijos išteklių biržos operatoriaus patvirtintas įmokas už jo teikiamas paslaugas, užtikrinant, kad energijos išteklių biržos dalyvių ir šilumos aukcionų dalyvių mokamos įmokos būtų pagrįstos energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudomis, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią pelno normą.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. gegužės 1 d.

2. Energijos išteklių biržos operatoriaus licencija, išduota iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikia teisę Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoti šilumos aukcionus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą
Respublikos Prezidentas

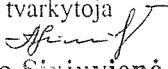
Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas
2017-10-10

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

Ramunė Mikalauskienė

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Staiuviienė
2017-10-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2, 10, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas taikomas prekybai energijos ištekliais ir šilumos energija tiek, kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas (toliau – Elektros energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (toliau – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas), **Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas (toliau – Šilumos ūkio įstatymas)** ir (ar) kiti įstatymai, nustatantys specialiuosius reikalavimus prekybai energija ar energijos ištekliais.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – Energetikos įstatymas), ~~Lietuvos Respublikos šilumos~~ **Šilumos ūkio** įstatyme ir kituose teisės aktuose.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**10 straipsnis. Energijos išteklių birža ir energijos išteklių biržos operatoriaus veikla**“.

2. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Energijos išteklių biržos operatorius šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka administruoja energijos išteklių biržą ir organizuoja centralizuotą prekybą biokuru, gamtinėmis dujomis ir (ar) pagalbiniais instrumentais energijos išteklių biržoje **ir Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoja šilumos aukcionus**.“

4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnio 2 dalį 10 punktu ir jį išdėstyti taip:

„**10) Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoja šilumos aukcionus;**“.

2. Papildyti 13 straipsnio 2 dalį 11 punktu ir jį išdėstyti taip:

„**11) valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą;**“.

3. Buvusį 13 straipsnio 2 dalies 10 punktą laikyti 12 punktu.

4. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) pagal kompetenciją užtikrina, kad būtų laikomasi kitų šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų prekybai energijos ištekliais **ir šilumos aukcionams;**“.

5. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Energijos išteklių biržos operatorius neturi teisės verstis komercine energetikos veikla, susijusia su energijos išteklių ir (ar) energijos žvalgymu, gavyba, perdirbimu, gamyba, laikymu, perdavimu, skirstymu, tiekimu, prekyba, taip pat kita reguliuojama veikla energetikos sektoriuje, nesusijusia su energijos išteklių biržos **ir (ar) šilumos aukcionų** administravimu ir organizavimu.“

5 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Energijos išteklių biržos operatoriaus pajamas sudaro energijos išteklių biržos dalyvių **ir šilumos aukcionų dalyvių, teikiančių pasiūlymus parduoti šilumos energiją**, įmokos už energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamas paslaugas. Energijos išteklių biržos operatorius rengia ir, suderinęs su Komisija, tvirtina energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamų paslaugų įkainius, taikomus energijos išteklių biržos dalyviams **ir šilumos aukcionų dalyviams**.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Pasibaigus finansiniams metams, energijos išteklių biržos operatorius privalo pateikti Komisijai finansinių ataskaitų rinkinį, kuriame būtų aiškiai atskirtos energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudos ir pajamos, gautos iš energijos išteklių biržos dalyvių **ir šilumos aukcionų dalyvių** įmokų už suteiktas paslaugas, ir papildomai gautos pajamos. Įvertinusi energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudų ir gautų pajamų santykį, Komisija gali pareikalauti peržiūrėti energijos išteklių biržos operatoriaus patvirtintas įmokas už jo teikiamas paslaugas, užtikrinant, kad energijos išteklių biržos dalyvių **ir šilumos aukcionų dalyvių** mokamos įmokos būtų pagrįstos energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudomis, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią pelno normą.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. gegužės 1 d.

2. Energijos išteklių biržos operatoriaus licencija, išduota iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikia teisę Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoti šilumos aukcionus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą
Respublikos Prezidentas

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas
2017-10-10

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

Ramunė Mikalauskienė
2017-10-10

Energetikos ministerijos
kalbos tvirtinėja

Aušra Mikalauskienė
2017-10-05

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai (toliau – Įstatymų projektai).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Energetikos ministerijos Šilumos ūkio ir energijos efektyvumo skyriaus vyriausiasis specialistas Saulius Kubilius.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (*nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių*): nėra

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos, nustatytos atliekant antikorupcinį vertinimą po tarpinstitucinio derinimo (*nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių*):

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Istatymų projektų nuostatos taikomos visiems šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams. Pakeitimais siekiama nustatyti objektyvią nepriklausomų šilumos gamintojų pagamintos šilumos supirkimo procedūrą ir didinti skaidrumą šilumos tiekėjams vykdomą valstybės reguliuojamą veiklą, detaliau atskleidžiant veiklos vykdymo sąlygas ir aplinkybes.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Istatymų projektuose nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktus.		☐ tenkina ☐ netenkina

3.	<p>Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto</p>	<p>Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimo projekto 10¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Iš nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos ir (ar) šilumos tiekėjų turimais šilumos gamybos įrenginiais gaminamos šilumos kiekis nustatomas šilumos aukciono būdu, kurį organizuoja energijos išteklių biržos operatorius. Energijos išteklių biržos operatorius valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka. Toje pačioje dalyje nustatyta, kad šilumos aukciono reglamentą energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu tvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija).</p> <p>Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktuose nustatyta, kad Komisija vykdo energijos išteklių rinkos priežiūrą ir stebėseną, skelbia energijos išteklių rinkos stebėsenos ataskaitas Energijos išteklių rinkos priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais bei tiria ir nagrinėja šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus ir taiko pažeidėjams sankcijas ir (ar) poveikio priemones šio įstatymo numatytais atvejais.</p> <p>Taip pat projekto 10 straipsnio 2 dalis numato, kad, jeigu šilumos tiekėjas atsisako supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo šilumos aukcione pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskųsti tiekėjo sprendimą Komisijai. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteisimine tvarka nagrinėja Komisija.</p>	☐ tenkina ☐ netenkina
----	--	---	--

4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Istatymų projekte nustatyti Komisijos ir Energijos išteklių biržos operatoriaus įgaliojimai (teisės) atitinka funkcijas (pareigas), priskirtas jiems įstatymų ir įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais.	☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Istatymų projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių sprendimų priėmimo tvarką.	☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimties	Istatymų projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių sprendimų priėmimo tvarką.	☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Istatymų projektai neregamentuoja sprendimo priėmimo, įforminimo ir viešinimo tvarkos.	☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Istatymų projekte nėra numatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka.	☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė	Istatymų projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių sprendimų priėmimo tvarką. Komisijos ir Energijos išteklių rinkos operatoriaus kompetencija yra nustatyta įstatymuose.	☐ tenkina ☐ netenkina

10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsamiai jų taikymo tvarka	Įstatymų projektuose nėra numatytos administracinės procedūros.	☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Įstatymų projektuose nėra numatytos administracinės procedūros.	☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Įstatymų projektuose nėra numatytos administracinės procedūros.	☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Įstatymų projektuose nėra numatytos administracinės procedūros.	☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Įstatymų projektuose nėra numatytos administracinės procedūros.	☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Įstatymų projektuose nėra numatyta kontrolės procedūra. Kaip jau paminėta pirmiau, pagal dabar galiojančio Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, šilumos tiekėjui atsisakius supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo šilumos aukcione pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskųsti tiekėjo sprendimą Komisijai. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteisimine tvarka nagrinėja Komisija.	☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	Įstatymų projektuose nėra numatyta kontrolės procedūra.	☐ tenkina ☐ netenkina

17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Įstatymų projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių subjektų atsakomybę. Energinės išteklių rinkos įstatymo 12 straipsnio 5 dalis nustato, kad reikalavimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas laikomas energijos išteklių biržos operatoriaus licencijuojamos veiklos pažeidimu ir Komisijos sprendimu energijos išteklių biržos operatoriumi gali būti taikoma atsakomybė Energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis. Taip pat Šilumos ūkio įstatymo 30 straipsnio 11 dalis reglamentuoja šilumos tiekimo licencijos panaikinimo atvejus.	☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Įstatymų projekte nėra nuostatų, reglamentuojančių subjektų atsakomybę.	☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.	☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Energetikos ministerijos Šilumos ūkio ir
energijos efektyvumo skyriaus vyriausiasis
specialistas Saulius Kubilius

(pareigos) (vardas ir pavardė)

2017-10-05

(parašas) (data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Energetikos ministerijos Teisės skyriaus vedėja
Ramunė Mikalauskienė

(pareigos) (vardas ir pavardė)

2017-10-05

(parašas) (data)

Pažyma
dėl suinteresuotų institucijų pateiktų pastabų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos
šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo
10¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo
Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų (toliau – Projektas)
derinimo

Eil. Nr.	Pastaba, pasiūlymas	Pastabų ir pasiūlymų vertinimas, argumentai
1. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2017-04-21 raštas Nr. (15.27-37)-3-1681		
1.	Šilumos ūkio įstatymo projekto 3 straipsniu siūloma Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą papildyti 10 ¹ straipsniu, kurio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad nepriklausomų šilumos gamintojų ir (ar) šilumos tiekėjų turimais gamybos įrenginiais pagaminta šiluma superkama aukciono būdu, kuri organizuoja ir administruoja energijos išteklių biržos operatorius. Panašia nuostata siūloma papildyti ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo 13 straipsnį.	Neatsižvelgta. Projektu Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo (toliau – Energijos išteklių rinkos įstatymas) 13 straipsnio 2 dalis yra papildoma 10 ir 11 punktais: Šilumos ūkio įstatyme nustatyta tvarka organizuoja šilumos aukcionus ir valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą.
2.	Įstatymų projektų aiškinamajame rašte bandoma pagrįsti, kodėl šilumos gamybos supirkimo aukcionus turėtų organizuoti būtent energijos išteklių biržos operatorius, tačiau Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nepateikiami konkretesni skaičiavimai, leidžiantys įvertinti šio asmens paskyrimo aukcionams organizuoti pagrįstumą – aiškinamajame rašte nurodoma, kad energijos išteklių operatoriui teikiant daugiau paslaugų, mažės operatoriaus teikiamų paslaugų savikaina, lyginant su tuo, jei šios veiklos būtų padalintos tarp kelių subjektų; taip pat nurodoma, kad dalis tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų jau yra prisijungę prie energijos išteklių biržos operatoriaus valdomos sistemos, o prisijungimas prie kitų sistemų tik padidintų administracinę naštą; taip pat nurodoma, kad tokiomis nuostatomis siekiama apsaugoti energetikos politikos tikslus ir nacionalinio saugumo interesus (siekiama panaikinti sąlygas komercinę veiklą šilumos ūkio sektoriuje vykdančioms asmenims įgyti nepagrįstą konkurencinį pranašumą dėl to, kad jie disponuoja informacija apie šilumos pirkimo aukcionuose pateiktą šilumos supirkimo kainą ir pan.). Taigi, iš Įstatymų projektų aiškinamojo rašto neįmanoma vienareikšmiškai įvertinti, kad energijos išteklių operatoriaus pasiūlyta	Atsižvelgta iš dalies. Kaip nurodyta aiškinamajame rašte, pateikiamais Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimais siekiama nustatyti objektyvią ir skaidrią nepriklausomų šilumos gamintojų pagamintos šilumos energijos supirkimo procedūrą. Siekiant apsaugoti valstybės energetikos politikos tikslus ir nacionalinio saugumo interesus, visų pirma, panaikinti sąlygas komercinę veiklą šilumos ūkio sektoriuje vykdančioms asmenims įgyti nepagrįstą konkurencinį pranašumą dėl to, kad jie disponuoja informacija apie šilumos supirkimo aukcionuose pateiktą šilumos supirkimo kainą, šilumos supirkimo aukcioną pavedama organizuoti energijos išteklių biržos operatoriui, kuris yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamas valstybės. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymų pakeitimais pirmiausia siekiama užtikrinti objektyvią ir skaidrią šilumos supirkimo procedūrą ir informacijos konfidencialumą, o pasiūlyme nurodytas tikslas – įvertinti šilumos supirkimo aukciono organizavimo paslaugos kainą – yra tik antrinis tikslas. Taip pat pažymėtina, kad atlikus subjektų, galinčių sukurti šilumos supirkimo aukciono elektroninę sistemą, apklausą, buvo pateiktos keliasdešimt kartų didesnės sistemos sukūrimo

	<p>pagamintos šilumos supirkimo aukciono organizavimo paslaugos kaina bus mažiausia ir optimaliausia, lyginant su tuo, jei tokią veiklą vykdytų konkurencingos atrankos procedūros metu atrinktas kitas nepriklausomas ir nešališkas ūkio subjektas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kyla abejonių dėl šių Įstatymų projektų nuostatų pagrįstumo.</p> <p>Įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, Energetikos ministerijai siūlytina skaičiavimais aiškinamajame rašte pagrįsti energijos išteklių operatoriaus skyrimą supirkimo aukcionams organizuoti arba pakartotinai įvertinti galimybę pagamintos šilumos supirkimo aukcionus organizuojantį subjektą atrinkti konkurencingos atrankos būdu.</p>	<p>sąnaudos, nei energijos išteklių biržos operatoriaus pateiktas pasiūlymas. Taip pat, vadovaudamasi Energijos išteklių rinkos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktais, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu derina energijos išteklių biržos operatoriaus tvirtinamas jo veiklos ketvirčio ir metines ataskaitas, taip pat energijos išteklių biržos ataskaitos formas, teikia pasiūlymus ir nurodymus dėl ataskaitose nurodytų duomenų patikslinimo ar papildomų duomenų pateikimo ir derina jo nustatomus įkainius už energijos išteklių biržos operatoriaus energijos išteklių biržos dalyviams teikiamas paslaugas.</p> <p>Atlikus skaičiavimus ir įvertinus energijos išteklių biržos operatoriaus elektroninės sistemos sukūrimo sąnaudas, šilumos tiekėjų administracinė našta sumažės daugiau, negu bus patiriama energijos išteklių biržos operatoriaus elektroninės sistemos sukūrimo sąnaudų.</p>
--	---	--

2. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2017-04-24 raštas Nr. (2.30-35) 6V-1012

1.	<p>Konkurencijos taryba papildomai atkreipia dėmesį, jog jau yra teikusi pastebėjimus dėl šilumos supirkimo aukciono organizavimo paslaugas teisiančio subjekto parinkimo būdo. Pakartotinai teikiamuose derinti Įstatymų projektuose aukciono būdu superkamos šilumos organizatoriumi ir administratoriumi numatomas energijos išteklių biržos operatorius (kuris turi išimtinės veikimo teises Lietuvos Respublikos teritorijoje išduotos licencijos veikimo laikotarpiu), Komisijos skiriamas be atrankos (ir tik iš valstybės kontroliuojamų asmenų). Konkurencijos taryba pakartotinai atkreipia dėmesį, kad siekiant suteikti energijos išteklių biržos operatoriumi teikti ir šilumos gamybos supirkimo operatoriaus funkcijas neorganizuojant konkurencingos atrankos procedūros, reikia pagrįsti ar numatytas pavedimas būtų proporcinga priemonė siekiamam tikslui įgyvendinti ir ar nėra alternatyvių būdų parinkti numatytų aukcionų administravimo paslaugas teiksiančius subjektus, darant minimalų neigiamą poveikį konkurencijai arba tokio poveikio išvengiant. Tuo tarpu aiškinamajame rašte nurodyti argumentai dėl mažesnių sąnaudų teikiant šią paslaugą vienam, o ne keliems</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Žiūrėti į 1.2 pastabos vertinimą.</p>
----	--	---

	<p>subjektams, nėra pagrįsti skaičiavimais.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, siūlome šių projektų rengėjams pakartotinai įvertinti ir pagrįsti, ar projektų nuostatos, numatančios, jog šilumos supirkimo aukcioną gali organizuoti tik vienas ūkio subjektas, parinktas netaikant konkurencingos procedūros, bus objektyviai pagrįsta ir proporcinga priemonė.</p>	
<p align="center">3. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2017-04-27 raštas Nr. R2-(ŠGK)-1246</p>		
1.	<p>Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta 3–5 pastabose, Komisija siūlo Ministerijai apsvarstyti galimybę vadovautis kituose energetikos sektoriuose taikoma praktika (pvz., Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 66 ir 67 straipsniuose numatytais kainodaros principais), kai privaloma kainodara taikoma ūkio subjektams, kurie Komisijos yra pripažįstami kaip turintys didelę įtaką konkrečioje rinkoje ir tokia padėtis yra prilyginama dominuojančiai. Elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad elektros energijos sektoriuje veikiančių ūkio subjektų paslaugų kainos yra reguliuojamos Komisijos, kai 1) Komisija, vadovaudamasi rinkos tyrimo taisyklėmis, ištyrusi rinką nustato, kad toks gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas turi didelę įtaką rinkoje, 2) dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo gali taikyti pernelyg dideles kainas ir 3) naudoti kainų spaudimą, tuo darydamas žalą rinkos dalyviams. Komisijos manymu, analogiški principai gali būti įgyvendinami ir Šilumos sektoriuje, numatant, kad privaloma kainodara yra taikoma ūkio subjektams ar susijusių asmenų grupei, kurie užima dominuojančią padėtį atitinkamoje šilumos tiekimo sistemoje. Tokiu būdu būtų užtikrinama, jog privalomos kainodaros taikymo principai būtų taikomi atsižvelgiant ne tik į ūkio subjekto užimamą rinkos (sistemos) dalį, bet įvertinant ir konkurencijos intensyvumą konkrečioje sistemoje bei ūkio subjekto konkurencingumą kitų gamintojų atžvilgiu. Papildomai atkreipiame dėmesį, kad, Komisijos nuomone, sprendimas taikyti privalomą kainodarą konkurencinėje rinkoje veikiančiam ūkio subjektui turi būti priimamas</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ne šio teisės akto dalykas.</p> <p>Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, įtvirtintą 4.2.10 darbo „Su energetikos sistema susijusių ekonominių veiklų plėtra ir verslo sąlygų gerinimas“ 5 veiksmą „Skatinamojo reguliavimo principų įdiegimas energetikos sektoriuje“ ir atsižvelgdama į Valstybės kontrolės 2017 m. kovo 10 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-30-2-5 pateiktą rekomendaciją „Apsvarstyti galiojančio šilumos kainų reguliavimo modelio keitimo ar tobulinimo alternatyvas ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus, kurių pagrindu būtų ne tik mažinama administracinė reguliavimo našta ir užtikrinamas kainos pagrįstumas, bet ir jos dalyviai būtų motyvuojami veikti efektyviau, diegti inovatyvius sprendimus, leidžiančius siekti mažiausios šilumos kainos vartotojams“, Energetikos ministerija rengia Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimus, susijusius su šilumos kainodara. Pateikti pasiūlymai reikalauja iš esmės peržiūrėti šilumos gamybos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, atlikti detalesnę situacijos vertinimą bei analizę ir bus vertinami rengiant pirmiau paminėto teisės akto pakeitimus.</p>

	<p>gavus konkurenciją prižiūrinčios institucijos vertinimą, todėl ŠŪĮ projekte turėtų būti įtvirtinama ir Konkurencijos tarybos pareiga Komisijos prašymu ištirti, ar konkretus ūkio subjektas užima Konkurencijos įstatyme apibrėžtą dominuojančią padėtį konkrečioje šilumos tiekimo sistemoje.</p>	
2.	<p>Atsižvelgus į aukščiau aprašytas aplinkybes bei įvertinus, kad iki šiol teisės aktuose nėra aiškiai numatyta termino, nuo kurio nepriklausomam šilumos gamintojui taikytina privaloma kainodara, pradžia ar pabaiga, Komisija siūlo ŠŪĮ projekto 2 straipsniu išbraukiamą Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 4 dalį išdėstyti taip:</p> <p><i>„4. Komisija, vadovaudamasi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintu Nepriklausomų šilumos gamintojų pripažinimo reguliuojamais tvarkos aprašu, konstatuoja atvejus, kai nepriklausomas šilumos gamintojas ar ūkio subjektas, ketinantis vykdyti nepriklausomo šilumos gamintojo veiklą, atitinka šio straipsnio 3 dalyje numatytas sąlygas.“</i></p> <p>Įgyvendinus tokią nuostatą, Komisijos vertinimu, atsirastų galimybė poįstatyminiame teisės akte numatyti aiškią tvarką, kaip kontroliuojama bei nagrinėjama, ar nepriklausomiems šilumos gamintojams ir ūkio subjektams, ketinantiems vykdyti nepriklausomo šilumos gamintojo veiklą, yra taikytina privaloma šilumos gamybos kainodara pagal ŠŪĮ projekte įtvirtintas sąlygas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žiūrėti į 3.1 pastabos vertinimą.</p>
3.	<p>Atsižvelgiant į tai, jog šilumos tiekėjams visais atvejais taikoma privaloma kainodara, o nepriklausomiems šilumos gamintojams privaloma kainodara taikoma tik Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais, Komisijos vertinimu, nėra užtikrinama veiksminga ir sąžininga konkurencija tarp šilumos tiekėjų ar nepriklausomų šilumos gamintojų. Į tai atsižvelgdama, Komisija siūlo Ministerijai ŠŪĮ projekte taip pat numatyti pakeitimus, kurie suvienodintų šilumos tiekėjų galimybes</p>	<p>Neatsižvelgta. Žiūrėti į 3.1 pastabos vertinimą.</p>

	konkuruoti su nepriklausomais šilumos gamintojais šilumos gamybos veikloje (arba rinkoje) , t. y. 1) numatyti, jog tiek nepriklausomiems šilumos gamintojams, tiek šilumos tiekėjo atskiriems šilumos gamybos įrenginiams, kurie dalyvauja šilumos supirkimo aukcione, privaloma šilumos gamybos kainodara taikoma tik Šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais, 2) įtvirtinti atskirus šilumos gamybos kainodaros principus (metodą), leisiančius šilumos gamintojams, kuriems taikoma privaloma kainodara, efektyviau vykdyti veiklą konkurencinėje šilumos gamybos rinkoje.	
--	--	--

4. AB „Šiaulių energija“ 2017-04-18 raštas Nr. SD-999

1.	<p>Atsižvelgiant į šiuo metu galiojančių teisės aktų nuostatas, dvinarė kaina sudaro galimybę vartotojui tolygiau paskirstyti mokėjimus kalendorinių metų laikotarpiu. Tačiau dvinarės kainos nustatymo tikslas nėra garantuoti pastovių sąnaudų grąžą, tai nėra mokestis už šilumos rezervą.</p> <p>Nevertinant to, kad dvinarės kainos taikymas nėra vienareikšmiškai reglamentuotas (nėra konkrečiai nurodyta, kaip nustatyti vartotojui suteikiamų paslaugų galios dydį, kuris vėliau dauginamas iš dvinarės kainos pastovios dedamosios), atkreiptinas dėmesys, kad jau esamuose pastatuose, kuriuose įrengti alternatyvūs šilumos šaltiniai, yra vartotojų, kuriems priklauso kompensacija už šildymą ir karštą vandenį. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 11 straipsnyje nustatyta, kad kompensacija skaičiuojama tik taikant vienanarę kainą. Šie vartotojai, priimdami sprendimą rekonstruoti pastato šilumos tiekimo sistemą, neturėjo galimybės vertinti teisės aktais numatomų pokyčių, dėl kurių kompensacija nebūtų skaičiuojama. Todėl šiuo Įstatymo pakeitimu gali būti pažeistos asmenų, kuriems priklauso kompensacija už šildymą ir karštą vandenį, teisės.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kaip nurodyta aiškinamajame rašte, dvinarė šilumos kaina nėra mokestis už šilumos rezervą, o proporcingas pastoviųjų šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudų padalijimas tarp šilumos vartotojų.</p> <p>Pažymėtina, kad Įstatymo 32 straipsnio 1 dalis įtvirtina šilumos vartotojo teisę mokėti už suvartotą šilumos energiją pagal nustatytą vienanarę arba dvinarę kainą pasirinktinai, t. y. jau šiuo metu teisės aktuose yra reglamentuota dvinarės šilumos kainos taikymo tvarka, o atsiradę reglamentavimo trūkumai turi būti šalinami.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 11 straipsnio 3 dalimi, apskaičiuojant būsto šildymo išlaidas ir karšto vandens išlaidas, centralizuotai tiekiamos šilumos, karšto vandens, kitų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti naudojamų energijos ir kuro rūšių, kurių kainos reguliuojamos, taip pat geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti sąnaudos įvertinamos pagal įstatymų nustatyta tvarka patvirtintas kainas, taikant vienanarės centralizuotai tiekiamos šilumos kainas, o kuro, kurio kainos nereguliuojamos ir už kurį atsiskaitoma kas mėnesį pagal apskaitos prietaisų rodmenis, – pagal nustatytas tiekėjų kainas; kietojo ar kitokio kuro, kurio faktinės sąnaudos kiekvieną mėnesį nenustatomos, – pagal savivaldybėse patvirtintas vidutines</p>
----	--	---

		kainas. Atsižvelgiant į tai, kad pagal dabar galiojančius teisės aktus yra skaičiuojamos tiek vienanarės, tiek dvinarės šilumos kainos ir šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti vienanarę arba dvinarę šilumos kainą, siūlomi teisės aktų pakeitimai neturėtų įtakos kompensacijų skaičiavimui, nes vienanarė šilumos kaina (kuri ir toliau būtų skaičiuojama) naudojama tik apskaičiuojant kompensaciją, o ne sprendžiant, ar kompensacija bus skiriama.
5. AB „Panevėžio energija“ 2017-04-20 raštas Nr. 273-681		
1.	Siūloma įstatymo 20 straipsnio 4 dalies pataisa neatsižvelgiama į tai, kad sutartis dėl pastato šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros sudaroma su daugiabučių namų savininkų bendrija (administratoriumi). Priežiūros tarifą tvirtina savivaldybių tarybos, pagal patvirtintas darbų apimtis, kuriuose nėra numatytas energijos vartojimo efektyvumo priemonių diegimas. Šilumos tiekėjo susitarimas su Energetikos ministerija dėl namui diegiamų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių be namo bendrijos narių (gyventojų) sutikimo bus niekinis. Šilumos tiekėjas šiuo atveju turi pradėti vykdyti ūkinę veiklą, kuriai neturi nei specialistų, nei patyrimo. Daugiabučių namų savininkų bendrija (administratorius) pagal valstybės remiamą programą konkurso būdu renkasi rangovus namo renovacijai. Nepritariame siūlomam 20 straipsnio 4 dalies pakeitimui.	Neatsižvelgta. Siūlomas Įstatymo 20 straipsnio 4 dalies pakeitimas nustato Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies draudimo netaikymo išimtį prižiūrėti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas, todėl siūlomu pakeitimu šilumos tiekėjui paliekama teisė sudarius susitarimą dėl energijos sutaupymo ir diegiant naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, būti to pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtoju. Minėta Įstatymo nuostata taip pat nėra imperatyvas šilumos tiekėjui sudaryti susitarimus su Energetikos ministerija ar vykdyti kitą ūkinę veiklą.
2.	Siūlome 10 ¹ straipsnio 4 dalies 5 punkto nuostatas perkelti į trečią prioritetų eilę, o 3 punkto nuostatas išskirti į du punktus, ir 4 dalį išdėstyti taip: „4. Superkant pagamintą šilumą prioritetas teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai. Jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, superkant pagamintą šilumą, laikomasi šios prioritetų eilės: 1) pagamintą iš bendrų elektros ir šilumos energijos gamybos įrenginių, deginančių atliekas; 2) pagamintą iš bendrų elektros ir šilumos energijos gamybos įrenginių, naudojančių atsinaujinančiuosius energijos išteklius; 3) iš didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginių; 4) pagamintą iš šilumos energijos gamybos įrenginių, deginančių atliekas;	Neatsižvelgta. Projektu yra paliekama nuostata prioritetą teikti mažesnę šilumos kainą pasiūliusiems ūkio subjektams, tačiau jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, prioritetai išdėstyti atsižvelgiant į Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programoje, ES teisės aktuose ir priimtuose nacionaliniuose įstatymuose įtvirtintus tikslus.

	<p>5) pagamintą iš šilumos energijos gamybos įrenginių, naudojančių atsinaujinančiuosius energijos išteklius;</p> <p>6) atliekinę – iš pramonės įmonių;</p> <p>7) iš iškastinio kuro katilinių.“</p>	
<p align="center">6. Lietuvos respublikinių būsto valdymo ir priežiūros rūmų 2017-04-21 raštas Nr. 1262-17-023</p>		
1.	<p>Siūlome atsisakyti šių tapusių nebeaktualiais ribojimų. Atsižvelgiant į išdėstyta, siūlome papildyti keičiamo Įstatymo 20 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas netaikomas prižiūrint daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas pastatuose, esančiuose gyvenamojoje vietovėje, kurioje, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyvena mažiau negu 150 000 gyventojų, jeigu savivaldybės taryba nenusprendžia kitaip. Šis draudimas netaikomas šilumos tiekėjui, kuris pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymą yra sudaręs su Energetikos ministerija susitarimą dėl energijos sutaupymo ir susitarimo galiojimo laikotarpiu diegia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones tam namui, ir šilumos tiekimo įmonėms, aptarnaujančioms mažiau kaip 5 000 prijungtų vartotojų, arba šilumos tiekimo įmonėms, per metus realizuojančioms mažiau negu 50 000 MWh šilumos, taip pat tais atvejais, kai atestuotas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra fizinis asmuo, kuris gyvena tame pastate, bei biokuro ruošą ir (ar) tiekimu besiverčiantiems asmenims ir su jais pagal Konkurencijos įstatymą susijusiems asmenims, išskyrus šilumos tiekėją, tiekiantį šilumą tam namui, jeigu jam netaikytinos šioje dalyje nurodytos išlygos.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pakeista Įstatymo 20 straipsnio 2 dalis ir ji išdėstyta taip:</p> <p>„2. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) negali būti šilumos tiekėjas, tiekiantis šilumą tam namui, ar fiziniai asmenys, susiję su šilumos tiekėju darbo santykiais, išskyrus, kai su darbo santykiais susiję fiziniai asmenys gyvena tame name ir patys prižiūri savo ar gyvenamo namo bendrijai priklausančius kitus namus, taip pat asmenys, kurių ūkinė veikla apima kuro ruošą ir (ar) tiekimą, ar asmenys, kartu su šioje dalyje nurodytais asmenimis priklausantys susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia juos pastato savininkui arba daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijai, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotam asmeniui arba bendrojo naudojimo objektų administratoriui, pagal kompetenciją rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo.“</p>
2.	<p>Kelia abejonę Projektu keičiamo Įstatymo 32 straipsnio pakeitimo tikslingumas. Viena vertus, Valstybei yra naudinga, kad pastatuose yra įrengiami alternatyvinę energiją ar kurą naudojančius įrenginiai ir tokių įrenginių naudojimas turėtų būti skatinamas. Kita vertus, toks sudvejintas pastatų šildymas yra nenaudingas centralizuotos šilumos tiekėjui. Matomai, dėl tos priežasties ir daromas šis Įstatymo pakeitimas. Atsiskaitant pagal dvinarę šilumos kainą, už centralizuotą šilumą</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kaip nurodyta aiškinamajame rašte, Įstatymo 32 straipsnio pakeitimu siekiama proporcingai padalyti pastoviasias šilumos ūkio infrastruktūros sąnaudas tarp šilumos vartotojų. Taip pat šis pakeitimas skatina viso šilumos perdavimo tinklo optimizavimą, kadangi šilumos vartotojai, siekdami mažinti dvinarę šilumos kainą skaičiuojamą pastoviąją dalį, turės mažinti pastato įvado galią, o šilumos tiekėjas, neturėdamas prievolės</p>

	<p>pastato šilumos vartotojai mokėtų brangiau. Tačiau jeigu kalbėtume apie naują pastatą, ir pagal šilumos tiekėjo išduotas technines sąlygas būtų tiesiama nauja įvado trasa, nuostolių dėl sudvejinto šildymo būdo naudojimo tiekėjas nepatirtų. Siūlytume atsisakyti šios Projekto siūlomos nuostatos. Jeigu visgi šilumos tiekėjo interesai nusvertų ir šios nuostatos nebūtų atsisakyta, reiktų apsaugoti tokių pastatų, kuriuose sudvejintas šildymo būdas buvo įgyvendintas anksčiau, patalpų savininkus nuo tokio siurprizinio pakeitimo pasekmių. Tokiu atveju siūlytume šio Projekto pakeitimo įsigaliojimo straipsnyje įvesti nuostatą, kad šis pakeitimas taikytinas tik dėl naujai įgyvendinamų Pastato statybos ar atnaujinimo projektų.</p>	<p>palaikyti šilumos perdavimo tinklo galios, kuri neatitinka tikrojo šilumos suvartojimo, galės mažinti šilumos gamybos įrenginių galią, taip mažindamas šilumos gamybos ir perdavimo sąnaudas. Nepriėmus šių pakeitimų arba nustačius jų taikymą tik po tam tikro laiko, toliau gilinsime susidarančią problemą, kuomet nepadengtos pastoviosios sąnaudos perskirstomos pagal vienanarę šilumos kainą mokantiems šilumos vartotojams.</p>
7. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2017-06-30 raštas Nr. (1.6.E)2T-575		
1.	<p>Aiškinamajame rašte nėra pateiktas pagrindimas, <...> dėl kokių priežasčių Projekto 2 str. dėsnoje Įstatymo 10 str. 3 d. atsisakoma nurodyti remtinės elektros energijos gamybos apimčių priemonės, kaip sąlygos taikyti šilumos gamybos kainodarą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad remtinės elektros energijos gamybos apimties priemonės numato tik viešuosius interesus atitinkančių paslaugų, numatytų Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, apimtį. Todėl Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies pakeitimas, panaikinant formuluotę „remtinės elektros energijos gamybos apimčių priemonės“, yra tik redakcinis Įstatymo pakeitimas.</p>
2.	<p>Pastebėtina ir tai, kad Projekto 3 str. dėsnoje Įstatymo 10¹ str. siūlomas įtvirtinti teisinis reguliavimas dėl aukciono, kurio metu superkama pagaminta šiluma, <i>laimėtojo nustatymo pagal mažiausiai pasiūlytą kainą</i>, kiti papildomi reikalavimai (ribojimai), siūlomi įtvirtinti dėsnoje Įstatymo 10¹ str. 3 d., nebūtų suderinama su aukciono prigimtimi ir paskirtimi Civilinio kodekso 6.419 str. nuostatų kontekste.</p>	<p>Neatsižvelgta. Siūlomame Projekte pateikiamas šilumos aukciono apibrėžimas ir būtinos nuostatos su reikalingomis išimtimis, norint gaminti ir (ar) supirkti šilumos energiją pagal Įstatymo reikalavimus. Priešingu atveju būtų galima teikti blanketinę nuorodą į Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą (toliau – CK). Tačiau šilumos aukcionai taip pat atitinka ir CK numatytą aukciono prigimtį ir paskirtį. CK 6.419 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad daiktų pirkimas–pardavimas aukciono būdu reiškia, kad daiktai siūlomi pirkti keliems asmenims per tarpininką – aukciono vedėją, o sutartis laikoma sudaryta su tuo pirkėju – aukciono dalyviu, kuris pasiūlo didžiausią kainą už parduodamą daiktą. Šilumos energijos aukciono būdu šilumos tiekėjas nurodo prognozuojamą supirkti šilumos kiekį (t. y. pateikia siūlymą supirkti konkretų šilumos energijos kiekį iš anksto apibrėžtam terminui,</p>

		kurie nustatomi pagal Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarką ir sąlygas), ši šilumos energija siūloma gaminti ir (ar) supirkti iš kelių šilumą gaminančių subjektų per tarpininką (t. y. energijos išteklių biržos operatoriaus valdomą sistemą), o šilumos energiją gamina ir (ar) ji yra superkama iš mažiausią kainą pasiūliusio aukciono dalyvio. Šiuo atveju teisės ir pareigos yra sukuriamos visiems šilumos aukciono dalyviams, tik, atsižvelgiant į gaminamos ir (ar) superkamos šilumos energijos specifiką, t. y. jos kiekis priklauso nuo aplinkos meteorologinių sąlygų, prognozuojamas šilumos kiekis gali būti tikslinamas.
3.	Civilinio kodekso 6.329 str. nuostatų kontekste, pažymėtina, kad nebus aiškus, apibrėžtas perkamos šilumos kiekis, kadangi pagal Projekto nuostatas, numatoma supirkti tik <i>prognozuojamą</i> šilumos kiekį.	Neatsižvelgta. Kaip nurodyta 7.2 pastabos vertinime, šilumos energijos aukciono būdu šilumos tiekėjas nurodo prognozuojamą supirkti šilumos kiekį (t. y. pateikia pasiūlymą supirkti konkretų šilumos energijos kiekį iš anksto apibrėžtam terminui, kuris nustatomas pagal Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą), tik, atsižvelgiant į gaminamos ir (ar) superkamos šilumos energijos specifiką, t. y. jos kiekis priklauso nuo aplinkos meteorologinių sąlygų, prognozuojamas šilumos kiekis gali būti tikslinamas.
4.	Siūlytina įvertinti poreikį pildyti Projekto 3 str. dėstomas Įstatymo 10 ¹ str. nuostatas, reglamentuojant taip pat ir aukcionų organizavimo periodiškumą.	Neatsižvelgta. Kaip ir šiuo metu įtvirtinta Įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje, taip ir pagal projektą, šilumos gamybos ir (ar) supirkimo periodiškumas bus nustatomas Komisijos tvirtinamame Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše.
5.	Svarstyтина, ar pakankamas teisinis reguliavimas būtų Projekto 3 str. dėstomame Įstatymo 10 ¹ str. 2 d. sakinyje „trūkstant šilumos kiekį, kuris nebuvo įsigytas šilumos supirkimo aukciono būdu, <i>šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais</i> “ tuo atveju, jeigu šilumos tiekėjas tokių įrenginių neturėtų. Taip pat tokiu teisiniu reguliavimu nebūtų pasiektas aiškinamajame rašte nurodytas tikslas šilumą supirkti aukciono būdu.	Neatsižvelgta. Įstatymo 37 straipsnio 6 dalis nustato, kad reorganizuojant ar privatizuojant savivaldybių kontroliuojamus šilumos tiekėjus, savivaldybės užtikrina, kad jų kontroliuojamoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą. Šilumos tiekėjas, siekdamas užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams, eksploatuoja rezervinius ir šilumos poreikio piko gamybos pajėgumus, atitinkamai, jeigu

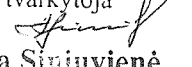
		dėl kokių nors aplinkybių šilumos tiekėjas negali įsigyti reikalingos šilumos energijos šilumos aukcione, projekto 10 ¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jis šią šilumą turi teisę gaminti savo turimais šilumos gamybos įrenginiais, t. y. rezerviniais ir šilumos poreikio piko gamybos pajėgumais, kurie gali ir nedalyvauti šilumos supirkimo aukcione. Pažymėtina, kad, vadovaudamasi Įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi, Komisija, nustatydamą šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas, privalo atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus ir šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis, todėl, kokie šilumos tiekėjo šilumos gamybos įrenginiai turėtų dalyvauti šilumos aukcione, atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytus tikslus ir reikalavimus šilumos tiekėjams, turėtų nustatyti Komisija Įstatymo įgyvendinamajame teisės akte.
6.	Svarstyтина, ar pagrįsta papildomą našą nustatyti energijos išteklių biržos operatoriui (toliau – Operatorius), jam Projekto 3 str. dėstoma Įstatymo 10 ¹ str. 2 d. pavedant rengti šilumos supirkimo aukciono reglamentą. Manome, kad būtų tikslinga nustatyti nebent derinimo su Operatoriumi procedūrą, o patį reglamentą turėtų rengti valstybės institucija.	Neatsižvelgta. Komisija, pagal Įstatymo 10 straipsnio 1 dalį nustatys Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą. Atitinkamai energijos išteklių biržos operatorius, kuris yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamas valstybės, vadovaudamasis Įstatymo 10 ¹ straipsnio 2 dalimi, valdys, palaikys ir administruos šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą. Būtent energijos išteklių biržos operatorius organizuos šilumos aukcionus. Šiai veiklai atlikti, kad visi reikalingi pakeitimai vykdant veiklą būtų atliekami kuo operatyviau, projekte numatyta, kad Šilumos aukciono reglamentą rengia (atitinkamai ir reikalingus pakeitimus atėityje) energijos išteklių biržos operatorius, o tvirtina Komisija.
7.	Iš Projekto 3 str. dėstomos Įstatymo 10 ¹ str. 3 d. nuostatos „vadovaujantis šilumos supirkimo aukciono rezultatais, <i>šiluma superkama neviršijant centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikio ir atsižvelgiant į aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, kaip numatyta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade</i> “ nėra aišku, kaip minėti reikalavimai sąlygotų (turėtų sąlygoti) asmens, jau laimėjusio aukcioną, šilumos	Neatsižvelgta. Kaip nurodyta 7.2 pastabos vertinime, nustatomas tik prognozuojamas gaminti ir (ar) supirkti šilumos kiekis, kuris gali kisti atsižvelgiant į aplinkos sąlygas. Atitinkamai kiekvienas šilumos aukciono dalyvis turi įvertinti šią aplinkybę ir atsižvelgti į tai siūlydamas kainą.

	kainą. Ar atitiktis tokiems reikalavimams neturėtų būti vertinama parengiamajame aukciono organizavimo etape, kai dar nėra aukciono laimėtojo?	
8.	Taip pat detalizuotina dėstomos Įstatymo 10 ¹ str. 3 d. formuluotė „vadovaujantis <...> rezultatais“, įvertinant ir dėstomas Įstatymo 10 ¹ str. 4 d. ir 5 d. nuostatas dėl kainos ir pardavimo laikotarpio.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 10 ¹ straipsnio 3 dalies formuluotė „Vadovaujantis šilumos supirkimo aukciono rezultatais“ apima tiek projekto 10 ¹ straipsnio 4 dalyje numatytą mažiausios pasiūlytos kainos prioritetą, tiek projekto 10 ¹ straipsnio 5 dalyje numatytą ilgesnio šilumos pardavimo (gamybos) laikotarpio prioritetą, todėl papildoma formuluotė būtų perteklinė.
9.	Reikėtų įvertinti pereinamojo pobūdžio nuostatų įtvirtinimo poreikį Projekte (pavyzdžiui, dėl naujo teisinio reguliavimo taikymo jau sudarytoms ilgalaikėms sutartims).	Neatsižvelgta. Pagal šiuo metu galiojančio Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo 28.1 papunktį iš nepriklausomo šilumos gamintojo superkamos šilumos prognozuojamas kiekis ir šilumos kaina nustatoma kartą per mėnesį visam ateinančiam mėnesiui, atitinkamai pereinamasis laikotarpis šioms sutartims nėra reikalingas. Taip pat, vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnio 2 dalimi, šilumos gamyba grindžiama šilumos gamintojų konkurencija ir dvišaliai susitarimai, prieštaraujantys Įstatymui dėl šios konkurencijos ribojimo, yra draudžiami.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-08-25 išvada Nr. NV-2174		
1.	Atitinkamai „šilumos aukciono“ sąvoką derinant su „šilumos aukciono dalyvio“ sąvoka, pastarojoje turėtų būti atspindėta, kad šilumos aukciono dalyvis yra asmuo, kuris teikia pasiūlymus <i>ne vien šilumą parduoti</i> , bet <i>ir ją pirkti</i> .	Neatsižvelgta. Šilumos aukciono dalyviai teikia pasiūlymus tik gaminti ar parduoti šilumos energiją. Šiuo atveju yra tik vienas šilumos supirkėjas – šilumos tiekėjas, kuris šią šilumą parduoda šilumos vartotojams.
2.	Manytume, kad keičiamo įstatymo 10 str. 2 dalies nuostata, įtvirtinanti galimybę šilumos tiekėjui atsisakyti supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo šilumos aukcione pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, neatitiktų sąlygos nustatytos 10 str. 1 d., pagal kurią „jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, prognozuojamos šilumos kiekis superkamas (gaminamas) šilumos aukciono būdu“.	Neatsižvelgta. Vadovaujantis Projekto 10 ¹ straipsnio 3 dalimi, šiluma gaminama ir (ar) superkama neviršijant aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikio ir atsižvelgiant į aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, kaip numatyta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade ir Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše. Atitinkamai šilumos tiekėjui turi būti Įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė atsisakyti supirkti šilumos energiją, o nepriklausomam šilumos gamintojui apskusti tokį šilumos tiekėjo sprendimą.
3.	Pagal keičiamo įstatymo 10 ¹ str. 1 d. Šilumos aukciono reglamentas bus dokumentas,	Neatsižvelgta.

	<p>įtvirtinantis energijos išteklių biržos operatoriaus funkcijas susijusias su šilumos aukciono organizavimu ir pan., o patį Šilumos aukciono reglamentą rengs energijos išteklių biržos operatorius. Ši nuostata vertintina atsižvelgiant į 2017 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų Nr. NV-345 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisėkūros tobulinimo“ 2.8. papunktį, pagal kurį ydinga laikytina praktika kai ta pati institucija rengia teisės aktus ir prižiūri jų laikymąsi, nes atsiranda rizika, kad reguliuojant atitinkamą veiklą, gali būti nesilaikoma nešališkumo ir Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatyto objektyvumo principų.</p>	<p>Vadovaujantis Projekto 10¹ straipsnio 3 dalimi, energijos išteklių biržos operatorius valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą Šilumos aukciono reglamento nustatyta tvarka. Šilumos aukciono reglamentą energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu tvirtina Komisija, taip pat Komisija nagrinėja šilumos tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų skundus. Taigi energijos išteklių biržos operatorius parengs tvarką, kurią tvirtins Komisija ir užtikrins jos priežiūrą.</p>
4.	<p>Manytume, kad keičiamo įstatymo 10¹ str. 2 d. pirmame sakinyje būtų tikslinga patikslinti žodį „prognozuojamą“, nurodant apie kokio laikotarpio prognozes yra kalbama.</p>	<p>Neatsižvelgta. Siekiant užtikrinti šilumos gamybos konkurenciją, kaip tai nurodyta Įstatymo 3 straipsnyje, tikslinga prognozuojamos šilumos laikotarpį palikti reglamentuoti Komisijai įstatymo lydimuosiuose teisės aktuose.</p>
5.	<p>Keičiamo įstatymo 10¹ str. 2 d. antrame sakinyje vartojama savo prasme neaiški formuluotė „aukciono rezultatuose“ (analogiškai ir 10¹ str. 3 d. pirmame sakinyje) – svarstyтина, ar vietoj jos neturėtų būti vartojama formuluotė „pasiūlyme, kuris pripažintas laimėjusiu“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Šilumos aukciono būdu gali būti supirktas ne visas šilumos kiekis, kuris pasiūlytas pasiūlyme, todėl vartojama formuluotė „atsižvelgdami į aukciono rezultatus“.</p>
6.	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad keičiamo Energijos išteklių rinkos įstatymo 16 str. 1 dalies nuostata turėtų apimti ir tuos šilumos aukciono dalyvius, kurie teiktų pasiūlymus reikalingam pagaminti šilumos kiekiui nustatyti, taip šią nuostatą suderinant su Įstatymo projektu.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žiūrėti į 8.1 pastabos vertinimą.</p>

Energetikos ministras

 Žygimantas Vaičiūnas
 2017-10-10
Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėja

 Ramunė Mikalauskienė
 2017-10-10
Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

 Aušra Siniuvienė
 2017-10-05

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 10, 20 IR
32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS
ĮSTATYMO NR. XI-2023 1, 2, 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ (TAP NR. 17- 1167(2);17-1166(2); TAIS NR. 15-13799(5); 15-13798(5))**

2017-10-16 Nr. NV-2624

Vilnius

Įvertinę Įstatymų projektų, patikslintų pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, atitiktų įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, papildomai teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20 ir 32 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas):

1. Atsižvelgiant į Įstatymo projektu keičiamo Šilumos ūkio įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 10¹ str. 2 dalį, tikslintina keičiamo įstatymo 2 str. 32 dalyje nustatoma sąvoka, vietoj žodžio „parduoti“ įrašant „supirkti“.
2. Aiškinamajame rašte keičiamo įstatymo 2 str. 22 dalies tikslas. Taip pat manytume, kad toks keitimas suponuoja poreikį Įstatymo projekto 6 str. aptarti, ar nepriklausomi šilumos gamintojai, kurie iki Įstatymo projekto įsigaliojimo bus įgiję šilumos tiekimo licenciją, galės parduoti šilumą vartotojui.
3. Pakartodami savo 2017-08-25 d. išvados Nr. NV-2174 (toliau – išvada) 8 punkto pastabą, siūlytume keičiamo įstatymo 10¹ str. 1 dalies paskutiniame sakinyje, teikiant nuorodą į šilumos aukciono reglamentą, nurodyti, kad toks reglamentas nustato *procedūrinius reikalavimus* šilumos kiekio supirkimui (gaminimui) šilumos aukcione (analogiškai kaip yra nustatyta Energijos išteklių rinkos įstatymo 26 str. 5 d.).
4. Laikomės savo išvados 14 punkte išdėstytos pastabos, manydami, kad keičiamo įstatymo 10¹ str. 4 dalyje nustatoma prioriteto eilė, suskirstanti ūkio subjektus į tam tikrą eiliškumą priklausomai nuo to, kokius gamybos įrenginius jie valdo, galimai pažeidžia konstitucinį asmenų lygiateisiškumo principą. Kartu, atkreiptinas dėmesys į 10¹ str. 4 dalies 1-6 punktuose vartojamų formuluočių nenuoseklumą, pvz. 1-3 ir 5-6 punktuose vartojami „įrenginiai“, o 4 punkte – „šiluma“.
5. Atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 20 str. 4 d., Įstatymo projekto 6 str. 3 dalyje brauktini žodžiai „bei atlieka šio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūrą (eksploataciją)“. Taip pat siūlytume braukti 6 str. 1 ir 2 dalyse žodžius „išdėstytą Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalį“ kaip perteklinius. Be to, Įstatymo projekto 6 str. 3 d. ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 10, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu keičiamo Energijos išteklių rinkos įstatymo 2 str. 9 dalyje brauktini žodžiai „teisės aktų nustatyta tvarka“ ir „ir kituose teisės aktuose“.

Vyriausiasis patarėjas

Aleksandr Radčenko